

det forløbne Aar anholdt 14,000 Personer for Drukkenstab. Hvis man vil sammenligne dette Forhold med Forholdet i Kjøbenhavn, hvor der i det samme Tidrum kun er anholdt 6—7,000 for Drukkenstab, og man yderligere vil sammenholde Befolkningssantallet i Kristiania med det i Kjøbenhavn, der omtrent er dobbelt saa stort, forekommer det mig, at man faar et Billede af, hvilke Midler der bedst og sikrest føre til Opretholdelse og Udvikling af Ederlighed i vort Folk. De Forhold, der herske her i Danmark med Hensyn til Spiritusudstænkningen, ere jo ikke nær saa strenge som de, der ere gældende i Norge; men ikke desto mindre er det synlige Resultat af Drukkenstaben langt større i Norge end her i Danmark, og det forekommer mig derfor, at det foreliggende Lovforslag anviser os en fest Vej. Jeg tror ikke, at man kan forhindre Misbrug af en eller anden Ting ude i Befolkningen derved, at man sætter Befolkningen under Lovens Formynderskab. Man forhindrer eller hemmer snarere Misbrug ved at fremstille den personlige Ansvarfølelse ude i Befolkningen. Den giver en ganske anderledes Modstand mod de forfælskelige Fristelser end det Formynderskab, man vil sætte Befolkningen under ved Lovbestemmelser. Den Vej, som Lovforslaget vil gaa for at naa det Formaal at hemme Drikkeriet i vort Samfund, er derfor vistnok ikke den rigtige, og det forekommer mig desuden, at man maa nære en Del Betæneligheder ved at betræde denne Vej.

For det første indeholder Forslaget et meget stærkt Indgreb i den bestaaende Næringsfrihed, idet den gør en Virksomhed, hvortil man hidtil har haft Adgang til at løse almindeligt Borgerstab, til et Monopol, til Genstand for en Bevilling. Det forekommer mig at være et ret betydeligt Indgreb i den bestaaende Næringsfrihed, og for saa vidt man ikke kan motivere dette Indgreb med, at man fremmer et eller andet Formaal, der har nogen Betydning for Menneskehed, forekommer det mig, at man ikke er berettiget til at gøre det. Man kommer til at kollidere med mange Interesser i Samfundet, og det forekommer mig, at man skal være meget betænelig, forinden man gaar til et saadant Strid. Jeg tror heller ikke, at det er heldigt, at man faar en Virksomhed som Be-

værternæringen ind under Bestemmelser, der ere fælles for hele Landet, fordi Beværternæringen ude i Landet og i de imaa Provinsbyer er af en helt anden Bestaffenhed end Beværternæringen i Kjøbenhavn. Her i Kjøbenhavn har den en noget anden Mission. Kjøbenhavn bliver i stedse højere Grad en Storstad og tiltrækker som saadan en betydelig Strøm af rejsende fra de forfælskelige Lande i Europa, og det har derfor nogen Betydning for Kjøbenhavns Udvikling, at Beværterstanden bliver saa dygtig og intelligent som muligt, da det vil indvirke paa Kjøbenhavns Stilling som et Centrum hvor de rejsende ønske at tilbringe en vis Tid af Aaret, idet den byder et behageligt, rummeligt og billigt Opholdssted for de rejsende. Men jeg synes, at den Vej, Lovforslaget her gaar ved at gøre Beværternæringen til et Monopol, peger i en Retning, som ikke vil være i Stand til at udvikle Beværterstandens Dygtighed og Intelligens, men som snarere vil føre til det modsatte Resultat. Man bør tage saadanne Forhold under Overvejelse, forinden man fastlaar, at en Regel, som naaeste kan passe for den dyreste Hede og de mindre Provinsbyer, ogsaa skal være gældende for Kjøbenhavn, hvor Betingelserne ere vidt forskellige fra de Betingelser, der findes andre Steder. Jeg nærer derfor stor Betænelighed ved det foreliggende Lovforslag. Jeg har den bestemte Opfattelse, at det ikke løser den Opvage, det har sat sig, nemlig at hemme Drikkeriet, hvorimod man ganske sikkert vil komme til at lægge Hindringer i Vejen for mange andre Interesser i Samfundet.

Udfættelsen af Lovforslagets enkelte Bestemmelser skal jeg ikke komme nærmere ind paa, idet mit principale Standpunkt i denne Sag er, at Adkomsten til at øve Beværternæring bør være den samme som til at øve andre borgerlige Næringer. Jeg skal derfor ikke komme videre ind paa de Bestemmelser, som indeholdes i Lovforslaget med Hensyn til Udstedelsen af Bevillinger, om det skal være Ministeren eller de kommunale Autoriteter, som skulle udstede dem. Dog skal jeg gøre den Bemærkning, at jeg vilde anse det for meget uheldigt, om det blev Ministeren, der kom til at udstede dem. Paa den anden Side anser jeg det heller ikke for heldigt, om det blev Kommunalbestyrelsen, idet